



WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
SO-III.431.6.2016

Olsztyn, dnia 5 sierpnia 2016 r.

Pan
Adam Żyliński
Burmistrz Miasta Iławy
ul. Niepodległości 13
14-200 Iława

Szanowny Panie Burmistrzu

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Miasta Iławy NIP 744-000-30-93, REGON 000524370 z siedzibą przy ul. Niepodległości 13, 14-200 Iława, w którym siedzibę ma Urząd Stanu Cywilnego w Iławie.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli kierownikiem jednostki kontrolowanej był Burmistrz Miasta Iławy Pan Adam Żyliński, który sprawuje tę funkcję od 4 grudnia 2014 r. (*akta kontroli str. 12-13*).

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie jest Pani Kinga Witkowska. Zastępcami Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie są Pani Beata Kurnikowska oraz Pani Emilia Dolecka.

Kontrolę przeprowadził kontroler z Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie starszy inspektor wojewódzki Beata Mamińska-Pietrzak, która okazała legitymację służbową nr 34/2014 wydaną przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Kontrola została przeprowadzona na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.580.2016 z dnia 16 czerwca 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli str. 10*).

Kontrolę rozpoczęto 22 czerwca 2016 r., a zakończono 27 czerwca 2016 r. (4 dni robocze).

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr

3/2016.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie rejestracji stanu cywilnego, w obszarze urodzeń oraz zmiany imion i nazwisk za okres od 1 marca 2015 r. do 30 kwietnia 2016 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.), w związku z art. 11 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. poz. 1741 ze zm.) oraz art. 14 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz.1414 ze zm.).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

W wyniku przeprowadzonej kontroli siedmuset pięćdziesięciu dwóch aktów urodzenia, dwudziestu jeden decyzji, dwustu pięćdziesięciu oświadczeń, pięćdziesięciu trzech czynności materialno-technicznych nieskutkujących sporządzeniem aktu, przeglądzie dokumentów, na podstawie których zatrudnione są osoby w urzędzie stanu cywilnego oraz po przeprowadzonych oględzinach lokalu urzędu stanu cywilnego poczyniono następujące ustalenia w zakresie:

1. Organizacji Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta Iławy stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 120-32/2015 (ze zm.) Burmistrza Miasta Iławy z 28 grudnia 2015 r., Urząd Stanu Cywilnego nadzorowany jest bezpośrednio przez Sekretarza Miasta (*akta kontroli str. 14-29*).

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie pełniła Pani Kinga Witkowska, która w ramach awansu wewnętrznego została zatrudniona na tym stanowisku od 1 stycznia 2015 r. (poprzednio zatrudniona na stanowisku Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu cywilnego w Iławie) (*akta kontroli str. 30-31*). Funkcję Zastępców Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie pełniły od 1 października 2013 r. Pani Beata Kurnikowska oraz Pani Emilia Dolecka, które objęły to stanowisko również w ramach awansu wewnętrznego (*akta kontroli str. 34-35 oraz 38-39*).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Iławie na stanowiskach inspektorów zatrudnione są także Pani Justyna Chorzelewska oraz Pani Katarzyna Zalewska.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Pani Kinga Witkowska ukończyła studia na kierunku prawo i uzyskała tytuł magistra (*akta kontroli str. 32-33*). Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Pani Beata Kurnikowska ukończyła studia na kierunku administracja i uzyskała tytuł

magistra (*akta kontroli str. 36-37*). Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Pani Emilia Dolecka ukończyła studia na kierunku pedagogika specjalna i uzyskała tytuł magistra oraz ukończyła studia podyplomowe z zakresu administracji (*akta kontroli str. 40-43*). Wobec czego osoby zajmujące się rejestracją stanu cywilnego w Urzędzie Stanu Cywilnego w Iławie posiadają wykształcenie wskazane w art. 8 ust.1 pkt 3 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Warunki lokalowe Urzędu Stanu Cywilnego – lokal Urzędu Stanu Cywilnego znajduje się w budynku Urzędu Miasta w Iławie. Urząd Stanu Cywilnego zajmuje parter prawego skrzydła budynku i posiada oddzielne wejście. Lokal składa się z dziewięciu pomieszczeń: dwóch pokoi pracy, sali ślubów, sali toastów, archiwum, holu z poczekalnią, pomieszczenia gospodarczego oraz dwóch łazienek.

Archiwum urzędu stanu cywilnego wyposażone jest w higrometr oraz termometr.

Pomieszczenia zabezpieczone są roletami antywłamaniowymi, alarmem oraz alarmem przeciwpożarowym.

Pomieszczenia biurowe urzędu stanu cywilnego zostały odnowione w 2010 r., tj. odświeżono ściany i wymieniono podłogi. W 2013 r. przeprowadzono remont sali ślubów oraz Sali toastów, a w 2015 r. odnowiono ściany archiwum.

Warunki lokalowe uważa się za wystarczające i umożliwiające zawarcie związku małżeńskiego w formie uroczystej (*akta kontroli str. 52-67*).

Księgi stanu cywilnego – stan techniczny dobry. Wszystkie księgi oprawiane są w twarde oprawy. Księgi ustawiane są w zamykanych szafach w archiwum urzędu stanu cywilnego, które zgodnie art. 128 ust. 2 obowiązującej ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, jest pomieszczeniem zapewniającym należyte ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich. (*akta kontroli str. 52-67*).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Iławie przechowywane są księgi urodzeń od 1916 r. do 2015 r. oraz księgi małżeństw i zgonów za okres od 1936 r. do 2015 r. Ostateczne przekazanie stuletnich ksiąg do Archiwum Państwowego w Olsztynie odbyło się 10 maja 2016 r. (*akta kontroli str. 68-75*).

Akta zbiorowe – akta zbiorowe do aktów stanu cywilnego przechowywane są w segregatorach. Segregatory nie są przepelnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów. (*akta kontroli str. 86*).

2. Rejestracji urodzeń

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie nie korzystał z okresu przejściowego, określonego w art. 145 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, wobec czego wszystkie

akty urodzenia sporządzone w okresie objętym kontrolą zarejestrowano w rejestrze stanu cywilnego.

W okresie objętym kontrolą sporządzono 752 akty urodzenia, które zostały poddane kontroli. Akty urodzenia sporządzono w terminie określonym w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego.

Akty urodzenia sporządzone na podstawie karty urodzenia oraz protokołu zgłoszenia urodzenia, tj. w sposób określony w art. 53 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego zarejestrowane zostały w sposób prawidłowy (*akta kontroli str. 86*). Ze względu na niestawienie się osób zobowiązanych do zgłoszenia urodzenia dziecka, pięć aktów urodzenia sporządzono z urzędu, na podstawie karty urodzenia lub karty martwego urodzenia, nadając również dziecku imię z urzędu (*akta kontroli str. 87*).

Wśród badanych aktów, w dwustu trzydziestu siedmiu aktach ojcostwo zostało ustalone na podstawie przyjęcia oświadczenia o uznaniu ojcostwa. Czynności dokonane przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego (Zastępcą Kierownika) w tych sprawach przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz przepisami ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 86*).

Bez zastrzeżeń prowadzone są sprawy, w których nastąpiło sądowe ustalenie bądź zaprzeczenie ojcostwa (jedenaście aktów) (*akta kontroli str. 88*).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Iławie prawidłowo przyjmowane są oświadczenia o nadaniu dziecku, którego ojcem nie jest mąż matki, nazwiska jakie nosiłyby ich wspólne dzieci po złożeniu oświadczenia w trybie art. 88 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z. 1964 r. Nr 9, poz. 59 ze zm.) oraz zgodnie z art. 69 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego (jedno oświadczenie przyjęte w okresie objętym kontrolą).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Stanu Cywilnego w Iławie przyjęto w sposób prawidłowy jedno oświadczenie o zmianie wcześniej nadanego dziecku imienia, w ciągu sześciu miesięcy od sporządzenia aktu (*akta kontroli str. 87*).

W trzydziestu aktach, w związku z nieustaleniem ojcostwa przy sporządzeniu aktu, wpisane zostały, na wniosek matki dziecka, dane osłonowe ojca (*akta kontroli str. 86-87*).

Prawidłowo sporządzane były akty urodzenia dzieci przysposobionych - przysposobienie pełne (siedem aktów) (*akta kontroli str. 87*). Akty sporządzone zostały po uprawomocnieniu się postanowienia Sądu w sprawie przysposobienia, w którym Sąd jednocześnie nakazał sporządzenie nowego aktu urodzenia dziecka. Stosowne wzmianki zostały naniesione w dawnych aktach, tj. w sześciu aktach papierowych i w jednym akcie przeniesionym do rejestru stanu cywilnego. Stwierdzono jednak, że cztery akty urodzenia, w których naniesiono, w tzw. okresie przejściowym (od 1 marca 2015 r. do 31 sierpnia 2015 r.), wzmiankę o zastąpieniu nowym aktem, nie zostały do

31 grudnia 2015 r. przeniesione do rejestru stanu cywilnego, co stanowi naruszenie art. 145 ust. 13 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Przyczyną powstania uchybienia była ogromna ilość załatwianych w Urzędzie Stanu Cywilnego w Iławie spraw, po wejściu w życie nowej ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego i powstałymi w związku z tym zaległościami. Ponadto, jak słusznie wyjaśniła Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie Pani Kinga Witkowska, zaległości z przenoszeniem aktów, w których dokonano zmian w okresie przejściowym, w papierowej księdze stanu cywilnego, to problem ogólnopolski, co znalazło swoje odzwierciedlenie w rządowym projekcie nowelizacji ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, przewidującym wydłużenie terminu zobowiązującego kierowników urzędów stanu cywilnego do przeniesienia do rejestru stanu cywilnego papierowych aktów sporządzonych w okresie przejściowym lub do których w tym okresie dołączono wzmianki lub przypiski. Skutkiem uchybienia jest nie zapewnienie rejestru stanu cywilnego aktami w określonym ustawą terminie. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Kierownik i Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie (*akta kontroli str. 99 i 101*).

Ponadto ustalono, że jedna wzmianka o zastąpieniu aktu nowym aktem również po orzecznym przysposobieniu dziecka, została naniesiona w papierowym akcie urodzenia, mimo że zakończył się okres przejściowy określony w art. 145 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Jak wyjaśniła Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie przyczyną powstania uchybienia było rutynowe podejście pracownika oraz praktyka stosowana w okresie przejściowym. Skutkiem uchybienia jest brak aktu w rejestrze stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Zastępca Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie, który podpisał wzmiankę w papierowym akcie (*akta kontroli str. 99-101*).

W trakcie kontroli stwierdzono również jeden przypadek niezameldowania dziecka po sporządzeniu aktu urodzenia i nadania mu numeru PESEL. Z danych zgromadzonych w rejestrze PESEL jednoznacznie wynika, iż w chwili sporządzania aktu urodzenia dziecka, jego matka posiadała stałe miejsce zameldowania od 2011 r. Przyczyną powstania uchybienia był błąd Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, który sporządził akt lub nieprawidłowe działanie aplikacji Źródło, za pomocą której wykonywane są czynności związane z rejestracją urodzeń i związanym z tym nadaniem numeru PESEL i zameldowaniem dziecka. Skutkiem uchybienia jest nieposiadanie adresu zameldowania przez dziecko. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, która rejestrowała urodzenie dziecka (*akta kontroli str. 98-107*).

Stwierdzono również, że w jednym przypadku, Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie, na wniosek matki dziecka, wygenerował i ponownie wydał zaświadczenie o nadaniu numeru PESEL oraz zameldowaniu dziecka po sporządzeniu aktu. Kierownik urzędu stanu cywilnego, który zarejestrował urodzenie, jest właściwy do wydania zaświadczenia o nadaniu dziecku numeru PESEL oraz o zameldowaniu, wyłącznie bezpośrednio po sporządzeniu aktu

urodzenia dziecka. Kolejne zaświadczenia potwierdzające nadanie numeru PESEL dziecka oraz zameldowanie powinno być wydane na zasadach określonych w ustawie z 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tekst jedn. Dz. U. z 2016 poz. 722), o udostępnianiu danych z rejestru mieszkańców. Przyczyną powstania uchybienia była niewłaściwa interpretacja przepisów oraz chęć pomocy rodzicowi, który zwrócił się o ponowne wydanie zaświadczenia. Skutkiem powstania uchybienia jest udostępnienie danych z rejestru PESEL bez podstawy prawnej. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego (*akta kontroli str. 76-83*).

Transkrypcja aktów urodzenia do polskich ksiąg na podstawie art. 104 Prawa o aktach stanu cywilnego oraz rejestracja zdarzeń mających miejsce za granicą na podstawie art. 99 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana jest bez zastrzeżeń (sto sześć aktów sporządzonych w powyżej opisany sposób). Oryginalne akty zagraniczne, które są podstawą wpisania do polskich ksiąg oraz ich tłumaczenie na język polski włączane są do akt zbiorowych. W aktach, w „Adnotacjach” prawidłowo wpisywana była informacja o podstawie wpisania aktu lub rejestracji zdarzenia. Akty zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową. Pisownia nazw własnych zgodnie z żądaniem wnioskodawców była dostosowana do reguł pisowni polskiej (*akta kontroli str. 87-88*).

3. Zmian w aktach stanu cywilnego

W okresie objętym kontrolą wykonano łącznie 176 czynności materialno-technicznych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego z czego kontroli poddano sprawy od USC.5352.142.2015 do Nr USC.5352.147.2015 oraz od Nr USC.5352.1.2016 do Nr USC.5352.49.2016 (*akta kontroli str. 88*).

Wszystkie oryginalne dokumenty, które były podstawą do dokonania czynności na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego włączane były do akt zbiorowych.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie informował osoby, których akty dotyczyły o zamiarze sprostowania czy uzupełnienia aktu z urzędu lub o złożeniu wniosku o sprostowanie lub uzupełnienie aktu.

Nanoszone były wzmianki dodatkowe o sprostowaniu lub uzupełnieniu aktu stanu cywilnego.

4. Wydawania dokumentów z rejestru stanu cywilnego oraz innych zaświadczeń określonych w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego

Kontroli poddano wnioski o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego od USC.2.5362.513.2016 do Nr USC.5362.2.733.2016 co stanowi 30% załatwionych w pierwszym kwartale 2016 r. wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego (*akta kontroli str. 888*).

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego upoważnił pracowników Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie Panią Justynę Chorzelewską oraz Panią Katarzynę Zalewską, między innymi do wydawania odpisów aktów stanu cywilnego i zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby – upoważnienia wydane zostały na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego (*akta kontroli str. 46-51*).

Odpisy aktów zupełnych oraz skróconych wydawane były podmiotom określonym w art. 45 Prawa o aktach stanu cywilnego. Odpisy adresowane do osób fizycznych wysyłane były za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Nie wnosi się uwag.

Nie stwierdzono naruszenia Konwencji Nr 16 z dnia 8 września 1976 r. dotyczącej wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. 2004 r., Nr 166, poz.1735).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie nie wydawał zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby (*akta kontroli str. 93*).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie wydał jedenaście zaświadczeń o stanie cywilnym. Zaświadczenia były wydane prawidłowo (*akta kontroli str. 88*).

5. Przenoszenia aktów z ksiąg stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego

Kontroli poddano 27 aktów urodzenia przeniesionych do rejestru stanu cywilnego w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2016 r. (*akta kontroli str. 90-91*).

Akty zostały przeniesione prawidłowo, tj. do rejestru stanu cywilnego została przeniesiona cała treść aktu wraz ze wzmiankami dodatkowymi oraz przypiskami. Przy przeniesionych aktach stanu cywilnego uzupełnione zostały również dane dodatkowe, tj. numer PESEL czy stan cywilny. Nie wnosi się żadnych uwag.

6. Stosowania ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska

W okresie objętym kontrolą wydano 27 decyzji na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Kontroli poddano sprawy od Nr USC.5355.6.2015 do Nr USC.5355.21.2015 oraz od Nr USC.5355.1.2016 do Nr USC.5355.6.2016 (*akta kontroli str. 88-89*).

Dziewięć decyzji dotyczyło zmiany imienia lub nazwiska osób małoletnich, które nie ukończyły 13 lat. Do wniosków dołączono postanowienia sądu o pozbawianiu władzy rodzicielskiej

rodziców lub jednego z rodziców dzieci. Pozostałe sprawy dotyczyły zmiany nazwiska osób pełnoletnich.

W analizowanych sprawach postępowanie zostało przeprowadzone prawidłowo, a zebrany materiał dowodowy należy uznać za wyczerpujący. Wnioskujący o zmianę imienia lub nazwiska składali obszernie wyjaśnienia uzasadniające dokonanie zmiany. Sprawy rozpatrzone zostały na podstawie kompletnych wniosków, zgodnie z procedurą administracyjną.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Iławie powiadomił organy wskazane w art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska o dokonanej zmianie oraz zaktualizował rejestr PESEL.

Nie wnosi się uwag.

Do ustaleń kontroli, przedstawionych kierownikowi jednostki kontrolowanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny wnoszę o usunięcie uchybień poprzez:

1. Zlecenie właściwemu organowi gminy usunięcia niezgodności w rejestrze PESEL, poprzez zameldowanie na pobyt stały (zgodnie z meldunkiem matki) dziecka, dla którego sporządzono akt Nr 2807011/00/AU/2015/904376,
2. Przeniesienie do rejestru stanu cywilnego aktów, w których w tzw. okresie przejściowym dokonano czynności w papierowym akcie stanu cywilnego,
3. Dokonywanie czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego wyłącznie w rejestrze stanu cywilnego.

Proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z wyrazami szacunku

WZ. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Sadowski
Sławomir Sadowski
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski